

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

PLENUL

HOTĂRÂREA nr. 160

din 21 octombrie 2021

Prin Raportul nr.21-153/2021, Inspecția Judiciară a înaintat Plenului Consiliului Superior al Magistraturii rezultatul verificărilor efectuate ca urmare a cererii formulate de domnii DRAGOMIR FLORENTINA, ILIE IOANA ALINA și MATEI IONUȚ MIHAI, judecători în cadrul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, prin care s-a solicitat apărarea independenței autorității judecătorești în ansamblul său.

Cererea a fost înregistrată la Consiliul Superior al Magistraturii la data de 21.12.2020, a fost analizată în ședința din 12.01.2021 a Comisiei nr. 1 comună – Legislație și cooperare interinstituțională” și a fost înaintată Inspecției Judiciare, de președintele Consiliului Superior al Magistraturii, prin adresa nr. 24172/2020 din data de 13.01.2021, în temeiul dispozițiilor art. 30 alin. (2) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare și ale art. 26¹ alin. (1) lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1073/2018, cu modificările și completările ulterioare, în vederea efectuării verificărilor care se impun.

Prin cererea adresată Consiliului Superior al Magistraturii, domnii judecători Dragomir Florentina, Ilie Ioana Alina și Matei Ionuț Mihai au solicitat admiterea cererii de apărare a independenței autorității judecătorești în ansamblul său, invocând dispozițiile art. 30 alin. (1) teza finală și art. 35 lit. a) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Autorii cererii au arătat că formularea acesteia a fost determinată de următoarele împrejurări:

La data de , în calitate de membri ai completului nr. 4 constituit la nivelul Secției penale a instanței supreme, au pronunțat decizia penală nr. prin care, urmare a admiterii apelului declarat de

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Împotriva sentinței penale nr. din a Curții de Apel Secția
penală, a fost condamnat și inculpatul , în cadrul
pentru

A doua zi, prin comunicate publice, preluate de întreaga mass-media, Baroul București și Uniunea Națională a Barourilor din România, însușindu-și apărările formulate de inculpatul pe parcursul întregii proceduri judiciare și în lipsa evidentă a motivării hotărârii definitive pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, în calitate de organizații profesionale ale avocaților, au acreditat ideea unei condamnări abuzive a inculpatului sus-menționat, soluție care ar încălca principiile fundamentale ale profesiei de avocat.

În cuprinsul aceluiași comunicat, Uniunea Națională a Barourilor din România a echivalat hotărârea definitivă de condamnare cu o formă „inacceptabilă” de „represiune de natură penală asupra avocatului” și a apreciat că pronunțarea unei soluții de condamnare după cea de achitare în primă instanță „arată slăbiciunile sistemului, cu consecințe grave asupra credibilității justiției”.

În același comunicat se fac referiri la acțiunile ce urmează a fi întreprinse, în semn de „protest activ”, instigându-se inclusiv la neparticiparea avocaților la ședințele de judecată ale completului care a dispus condamnarea inculpatului

În opinia autorilor sesizării, aceste comunicate reprezintă, dincolo de critici aduse legalității unei hotărâri definitive, încă nemotivată, o formă de presiune inacceptabilă nu numai la adresa judecătorilor instanței supreme care au pronunțat soluția de condamnare și a celor care, în mod previzibil, vor fi investiți cu soluționarea unor căi extraordinare de atac, ci și la adresa întregului corp al magistraților care au sau vor avea spre soluționare cauze similare, acreditând ideea impunității unei categorii profesionale, anume aceea a avocaților.

S-a mai invocat faptul că această presiune este incompatibilă cu principiul independenței judecătorilor consacrat în art. 124 alin. (3) din Constituția României și că reprezintă o gravă încălcare a obligației instituite de art. 2 alin. (4) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora „orice persoană, organizație, autoritate sau instituție este datoră să respecte independența judecătorilor”. Autorii cererii au mai expus faptul că, în egală măsură, o hotărâre judecătorească definitivă se bucură de autoritate de lucru judecat, neputând fi eventual modificată sau desființată decât în cadrul unor căi extraordinare de atac, exercitate în condițiile legii.

Domnii judecători au apreciat că prin conținutul extrem de agresiv al celor două comunicate, sunt depășite în mod evident limitele libertății de exprimare și, în particular, limitele în care pot fi formulate critici la adresa hotărârilor judecătorești, tinzându-se, totodată, la

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

perturbarea normalei funcționări a sistemului judiciar prin manifestările de proteste propuse a se desfășura.

Autorii cererii și-au exprimat poziția în sensul că atacul fără precedent de la nivel instituțional exercitat împotriva judecătorilor de la cea mai înaltă instanță din țară reprezintă un atentat la independența justiției, având în vedere că scopul unui asemenea demers îl constituie nu doar modificarea sau desființarea în căile extraordinare de atac a hotărârii judecătorești puse în discuție, ci, mai ales, intimidarea și crearea unei stări de temere în rândul magistraților de la toate instanțele și parchetele din România că, în cazul pronunțării unei soluții nefavorabile reprezentanților categoriei profesionale a avocaților, vor fi supuși acelorași presiuni, cu consecința afectării pe termen lung a calității actului de justiție, de natură a aduce atingere imparțialității judecătorilor și procurorilor în exercitarea atribuțiilor care le revin potrivit legii, având ca finalitate încălcarea independenței sistemului judiciar, în ansamblul său.

În ședința Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de _____, domnul Teodor-Victor Alistar, reprezentant al societății civile în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, a solicitat *amânarea analizării cererii de apărare a independenței autorității judecătorești în ansamblul său* formulată de domnii judecători Dragomir Florentina, Ilie Ioana Alina și Matei Ionuț Mihai, invocând faptul că pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție este înregistrat dosarul nr. _____, cu termen de judecată la data de _____ având ca obiect recurs în casație împotriva Deciziei nr. _____ pronunțată în dosar nr. : _____

În susținerea cererii de amânare s-a invocat faptul că prin cererea de apărare a independenței autorității judecătorești în ansamblul său formulată de domnii judecători Dragomir Florentina, Ilie Ioana Alina și Matei Ionuț Mihai se apără considerentele Deciziei nr. _____ atacată prin recursul în casație formulat, astfel că, în vederea respectării imparțialității și independenței judecătorilor din Completul _____ investiți cu soluționarea căii de atac, se impune amânarea analizării cererii de apărare a independenței autorității judecătorești în ansamblul său.

Cu privire la cererea de amânare, Plenul constată că în dosarul nr. _____ aflat pe rolul _____ prin Încheierea din data de _____, s-au admis în principiu cererile de recurs în casație formulate de inculpații _____

_____ împotriva Deciziei penale nr. _____ din data de _____ pronunțată de _____ penală în dosarul nr. _____, cauza fiind trimisă Completului _____ cu termen de judecată în _____

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

ședință publică la data de :

Analizând solicitarea de amânare formulată de domnul Teodor-Victor Alistar, reprezentant al societății civile în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, Plenul reține că aceasta este neîntemeiată pentru cele ce urmează.

Un prim argument este acela că nu există identitate de obiect între prezenta procedură reglementată de dispozițiile art. 30 alin. (1) – (2) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare având ca obiect apărarea independenței autorității judecătorești în ansamblul său de către Plenul Consiliului Superior al Magistraturii și cererile de recurs în casație formulate de inculpați împotriva Deciziei penale nr.

din data de pronunțată de penală în dosarul nr. care reprezintă o cale extraordinară de atac ce intră în competența de soluționare a instanței judecătorești. Astfel, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, în vederea îndeplinirii rolului său constituțional, garantează independența autorității judecătorești, fără a interveni în soluționarea cauzelor aflate pe rolul instanțelor de judecată.

Un alt argument îl reprezintă necesitatea soluționării cu celeritate a oricărei cereri de apărare a independenței autorității judecătorești în ansamblul său înregistrată pe rolul Consiliului Superior al Magistraturii. Plenul apreciază că se impune o reacție promptă concretizată în soluționarea cu celeritate a prezentei cereri, ca de altfel a oricărei astfel de cereri formulate de magistrați, ca o garanție a independenței acestora și a lipsei oricărei forme de presiune, aparență de presiune sau influență asupra activității acestora. Orice întârziere în soluționarea unor astfel de cereri reprezintă un semnal negativ în rândul corpului profesional al magistraților din România, putând fi apreciată în cauză ca o presiune nejustificată asupra completului investit cu soluționarea căii extraordinare de atac a recursului în casație.

Amânarea soluționării prezentei cereri de apărare a independenței autorității judecătorești în ansamblul său de către Plenul Consiliului Superior al Magistraturii până după soluționarea unor căi de atac naționale sau internaționale, ar genera situații echivoce, incerte și inacceptabile asupra magistraților, investiți cu soluționarea unor cauze.

Nicio hotărâre a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, de apărare a independenței autorității judecătorești în ansamblul său, nu poate fi considerată, sub nicio formă, o presiune asupra unui complet de judecată din România, dimpotrivă, reprezintă garanția pentru magistrați că independența lor este garantată.

Mai mult, Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii s-a pronunțat deja prin Hotărârea nr. 604/13.05.2021 cu privire la afectarea independenței puterii judecătorești în ansamblul său, ca urmare a depășirii limitelor libertății de exprimare de către avocați și presă,

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

vizând dosarul nr.

Pentru aceste motive, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii va dispune respingerea solicitării de amânare a analizării cererii de apărare a independenței autorității judecătorești în ansamblul său formulate de domnii judecători Dragomir Florentina, Ilie Ioana Alina și Matei Ionuț Mihai.

Verificările prelabile efectuate de Inspecția Judiciară au vizat articolele de presă care au preluat comunicatele Baroului București și Uniunii Naționale a Barourilor din România din data de 18.12.2020 (pe site-urile juridice.ro, Româniatv.net, în cadrul emisiunii TV „Bună, România!” B1TV 21.12.2020, emisiunii radio „Radiojurnal” RRA 21.12.2020, în cadrul presei scrise Jurnalul Național 22.12.2020 Agerpres 22.12.2020, pe site-urile G4media.ro 21.12.2020, Ziarul Financiar 22.12.2020, România Liberă 22.12.2020, capital.ro 19.01.2021), comunicatul din 19.01.2021 privind punctul de vedere al Comisiei Permanente a Uniunii Naționale a Barourilor din România privind cererea de „apărare a independenței autorității judecătorești în ansamblul său” formulată la data de 21.12.2020, comunicatele postate pe site-ul www.unbr.ro de Barourile Cluj, Giurgiu, Bacău, Argeș, Iași, Bistrița Năsăud, Arad, Maramureș, Neamț, Vâlcea, Ilfov, Mureș, Gorj, Vrancea, Dolj, Sibiu, Prahova, Galați, Bihor, Timiș, Caraș-Severin, Harghita, Brăila, Constanța, Alba, Suceava, Covasna, Olt, Dâmbovița, Teleorman, Buzău, Călărași, Satu Mare, Mehedinți, Botoșani și de Avocații din Republica Moldova în perioada 19.12. - 24.12.2020. Au fost atașate copii ale lucrărilor înregistrate la Inspecția Judiciară în corelație cu obiectul prezentei lucrări (lucrările înregistrate sub nr.), verificări efectuate în sistemul informatic Ecris al Înaltei Curți de

Casație și Justiție cu privire la dosarul nr.
din data de
nr.

fișa acestui dosar, încheierea de ședință
Curții de Apel fișa dosarului

La data de prin adresa nr. a Consiliului Superior al Magistraturii, a fost înregistrată și înaintată la prezenta lucrare, adresa Comisiei Permanente a Uniunii Naționale a Barourilor din România la care este atașat Punctul de vedere al Comisiei Permanente a Uniunii Naționale a Barourilor din România privind cererea de apărare a independenței autorității judecătorești în ansamblul său, formulată la data de 21.12.2020 de Dragomir Florentina, Ilie Ioana Alina și Matei Ionuț Mihai, judecători în cadrul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Din verificările Inspecției Judiciare, în cuprinsul Raportului nr.21-153/2021 s-a reținut următoarea situație de fapt:

I. Prin rechizitoriul Parchetului de pe lângă

nr. inculpatul nregistrat pe rolul Curții de Apel sub
a fost trimis în judecată, alături de alți inculpați,
pentru săvârșirea infracțiunilor de

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

II. Prin sentința penală nr. _____ pronunțată în dosarul nr. _____ Curtea _____ a hotărât achitarea inculpatului _____ pentru fiecare dintre faptele mai sus menționate.

III. La data de _____, a fost pronunțată de Î _____ e (complet _____ în compunerea căruia au intrat domnii judecători Dragomir Florentina, Ilie Ioana Alina și Matei Ionuț Mihai) în dosarul nr. _____ decizia penală nr. _____ prin care, în urma admiterii unora dintre apelurile formulate împotriva sentinței penale pronunțată de Curtea de Apel _____ și a desființării în parte a acesteia, în rejudicare, s-a decis condamnarea inculpatului _____ la pedeapsa de _____

IV. A doua zi, la data de 18.12.2020, Baroul București a postat pe site-ul său următorul comunicat intitulat "Poziția Baroului București cu privire la condamnarea unui avocat":

„Consiliul Baroului București a luat act, cu profundă îngrijorare pentru exercitarea liberă a profesiei de avocat, despre condamnarea la pedeapsa închisorii, cu executare, a unui avocat din Baroul București, achitat în primă instanță de acuzațiile aduse de procurori.

Potrivit informațiilor disponibile public, acuzațiile aduse avocatului au constatat în faptul că a fost complice la abuz în serviciu și implicat într-un grup infracțional organizat, contribuția la ambele infracțiuni constând în exercitarea activităților specifice profesiei de avocat, prin notificări, redactarea de înscrisuri și asistarea clientului în fața unei instituții publice.

Aceste fapte nu au fost apreciate de către prima instanță ca fapte penale, ci doar ca exercițiu normal al profesiei de avocat. Respectând independența justiției și reafirmând că toți cetățenii sunt egali în fața legii, Consiliul Baroului București își menține poziția exprimată și în trecut cu privire la acest aspect (Comunicatul din 2015 [click aici](#)) ca exercitarea profesiei de avocat, în limitele legii, nu este și nu poate fi calificată ca încălcare a dispozițiilor legale.

Consiliul Baroului București va decide, în cursul zilelor următoare, măsurile care se impun pentru respectarea principiilor de exercitare a profesiei de avocat, cu respectarea legii, în condiții de siguranță profesională și personală a avocaților.”

În aceeași zi, 18.12.2020, Uniunea Națională a Barourilor din România a postat pe site-ul său următorul comunicat sub titlul „UNBR consideră inacceptabilă represiunea de natură penală asupra avocatului pentru consultațiile și susținerile făcute în calitate de reprezentant. Discrepanța

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

radicală între cele două hotărâri judecătorești privindu-l pe : arată slăbiciunile sistemului, cu consecințe grave asupra credibilității justiției”:

„Comisia Permanentă sprijină orice demers pe care Baroul București îl va întreprinde în sensul de a protesta activ, prin orice mijloace, inclusiv prin neparticipare la ședințele de judecată ale completului care a dispus condamnarea avocatului pentru demersurile de consultanță și reprezentare întreprinse în exercițiul profesiei.

Pornind de la cazul avocatului , condamnat în dosarul la data de 17 decembrie 2020, UNBR readuce în discuția corpului profesional, a autorităților și a publicului problemele privind acuzarea și condamnarea avocaților pentru demersurile făcute în reprezentarea și consilierea clientului.

UNBR își menține poziția din 2015 în contextul punerii sub învinuire a avocatului în legătură cu activitatea sa profesională. UNBR monitorizează cu atenție informațiile publice cu privire la toate cazurile de încălcare de către autorități a principiilor fundamentale ale profesiei de avocat.

În lipsa unei motivări a hotărârii de condamnare a domnului , UNBR nu poate face încă aprecieri pe fondul acestei spețe. Totuși, este inacceptabilă o discrepanță atât de mare între hotărârea de achitare a la Curtea de Apel condamnarea acestuia la Aceasta indică o slăbiciune a sistemului, cu consecințe asupra credibilității justiției, atât în rândul avocaților, cât și a publicului larg.

În condițiile în care una dintre instanțe a constatat că toate faptele avocatului se înscriu în exercițiul normal al profesiei de avocat (redactarea de contracte, notificări, memorii) și că nu există probe că a comis vreo faptă de pretindere ori de primire a unor bunuri în schimbul promisiunii că va interveni pe lângă funcționarii publici competenți să dispună restituirea bunurilor revendicate de unul dintre inculpații pe care îi reprezenta, este inacceptabil și depășește puterea de înțelegere cum, în aceeași speță, hotărârea finală este radical diferită.

De aceea, UNBR va sesiza Inspekția Judiciară și Consiliul Superior al Magistraturii pentru a efectua o verificare temeinică privind felul în care au fost administrate probele în cauza respectivă.

În funcție de motivarea completă a hotărârii de condamnare, nu vom ezita să recurgem și la alte acțiuni de protest pentru apărarea principiilor profesiei și a garanțiilor dreptului de apărare.

Având în vedere că acest caz este de natură să creeze temeri grave în rândul avocaților privind riscurile răspunderii juridice a avocatului pentru activitatea de consultanță și reprezentare, aceste aspecte trebuie clarificate.

UNBR reafirmă decizia de a lupta pentru apărarea principiului potrivit căruia avocatul nu poate face obiectul unei represiuni de natură penală pentru susținerile și consultațiile bazate pe

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

interpretarea legii și a situației de fapt, indiferent de caracterul corect sau incorect al tezelor dezvoltate. În absența unei atare garanții, dreptul la apărare este intimidat și lipsit de orice substanță prin supunerea avocatului amenințării cu tragerea la răspundere penală prin asocierea lui cu faptele imputate celui pe care îl reprezintă.”

Aceste două comunicate au fost preluate în aceeași zi și în zilele următoare de mai multe publicații de presă, iar pe site-urile Baroului București și UNBR au fost postate în zilele următoare comunicate de solidaritate ale majorității barourilor din România precum și al avocaților din Republica Moldova.

De asemenea, atât Baroul București, cât și UNBR au postat pozițiile adoptate față de formularea cererii ce face obiectul prezentei analize, UNBR comunicând poziția sa Consiliului Superior al Magistraturii care a înaintat-o Inspecției Judiciare.

Analizând Raportul Inspecției Judiciare nr.21-153/2021 referitor la cererea de apărare a independenței autorității judecătorești în ansamblul său, formulată de domnii Dragomir Florentina, Ilie Ioana Alina și Matei Ionuț Mihai, judecători în cadrul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Plenul reține următoarele:

Potrivit art. 75 alin. (3) – (4) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare: *„sesizările privind apărarea independenței autorității judecătorești în ansamblul său se soluționează, la cerere sau din oficiu, de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, cu avizul fiecărei secții. Judecătorii sau procurorii care sunt în una dintre situațiile prevăzute la alin. (1) sau (2) se pot adresa secțiilor corespunzătoare ale Consiliului Superior al Magistraturii, pentru a dispune măsurile necesare, conform legii.”*

În același sens, dispozițiile art. 30 alin. (1) – (2) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prevăd că:

„(1)....Sesizările privind apărarea independenței autorității judecătorești în ansamblul său se soluționează la cerere sau din oficiu de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii.

(2) Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, secțiile, președintele și vicepreședintele Consiliului Superior al Magistraturii, din oficiu sau la sesizarea judecătorului sau procurorului, sesizează Inspekția Judiciară pentru efectuarea de verificări, în vederea apărării independenței, imparțialității și reputației profesionale a judecătorilor și procurorilor.”

Corelativ, art. 35 lit. a din același act normativ prevede, printre atribuțiile Consiliului Superior al Magistraturii privitoare la cariera judecătorilor și procurorilor, apărarea independenței și reputației profesionale a judecătorilor și procurorilor în condițiile art. 30.

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține că, în calitatea sa fundamentală de garant al independenței autorității judecătorești, conferită de art. 133 alin. (1) din Constituția României,

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Consiliul Superior al Magistraturii apără corpul magistraților împotriva actelor de natură să aducă atingere independenței, imparțialității sau reputației profesionale a acestora.

Potrivit dispozițiilor art.126 alin.1 din Constituția României, justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege, iar potrivit dispozițiilor art. 129 din legea fundamentală împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii.

Potrivit dispozițiilor art. 16 alin. (1) și (2) din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *„hotărârile judecătorești trebuie respectate și duse la îndeplinire în condițiile legii. Hotărârile judecătorești pot fi desființate sau modificate numai în căile de atac prevăzute de lege și exercitate conform dispozițiilor legale”*, consacrandu-se principiul legalității căilor de atac.

Prin Decizia Curții Constituționale nr. 972/21 noiembrie 2012 s-a arătat că *„Hotărârea judecătorească, având autoritate de lucru judecat, răspunde nevoii de securitate juridică, părțile având obligația să se supună efectelor obligatorii ale actului jurisdicțional, fără posibilitatea de a mai pune în discuție ceea ce s-a stabilit deja pe calea judecătii. Prin urmare, hotărârea judecătorească definitivă și irevocabilă se situează în sfera actelor de autoritate publică, fiind investită cu eficiența specifică de către ordinea normativă constituțională. Pe de altă parte, un efect intrinsec al hotărârii judecătorești îl constituie forța executorie a acesteia, care trebuie respectată și executată atât de cetățeni, cât și de autoritățile publice.”*

De asemenea, în cuprinsul Principiilor de la Bangalore privind conduita judiciară, cu titlu de principiu, se prevede că *„independența justiției este premisa statului de drept și o garanție fundamentală a procesului echitabil. În consecință, judecătorul va apăra și va servi ca exemplu de independență a justiției, atât sub aspect individual, cât și sub aspect instituțional”*.

Principiile independenței și imparțialității magistraților sunt consfințite de art. 124 alin. (3) din Constituție, art. 3 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, precum și de art. 3 alin. (2) din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor. Constituția României, în cuprinsul art. 124 alin. (3) prevede că *„judecătorii sunt independenți și se supun numai legii”*, iar prin Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată cu modificările și completările ulterioare, în art. 2 alin. (4), se arată că *„orice persoană, organizație, autoritate sau instituție este datoră să respecte independența judecătorilor”* și în art. 3 alin. (1¹) că *„procurorii sunt independenți în dispunerea soluțiilor, în condițiile prevăzute de Legea nr. 304/2004”*.

Independența judecătorească presupune imparțialitate absolută din partea judecătorilor. Când deliberează într-un litigiu, judecătorul trebuie să fie imparțial, adică liber față de orice relații, subiectivism sau părtinire, care afectează – sau pot fi percepute ca afectând – capacitatea sa de a

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

decide independent. În această privință, independența judecătorească este o dezvoltare a principiului fundamental conform căruia „nimeni nu poate fi judecător în propriul său proces”. Acest principiu are semnificații mult mai extinse decât cea care afectează părțile dintr-un litigiu. Nu doar părțile dintr-o cauză anume, ci societatea în ansamblu trebuie să poată avea încredere în puterea judecătorească. Astfel, nu este suficient ca un judecător să fie liber față de orice relații, părtinire sau influență inadecvată, ci trebuie de asemenea să prezinte o astfel de aparență în fața unui observator rezonabil. În caz contrar, încrederea în justiție poate fi subminată.

Referitor la noțiunea de independență a magistratului, aceasta este o valoare ce trebuie apărută și reprezintă un standard profesional ce trebuie atins, constituind o obligație a magistratului, care stă la baza luării unei decizii imparțiale și corecte de către acesta.

În acest sens, art.2 alin. (3) din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, dispune că „judecătorii sunt independenți, se supun numai legii și trebuie să fie imparțiali.”

Potrivit Recomandării CM/Rec nr. 12 (2010) a Comitetului de Miniștri către statele membre cu privire la judecători, „independența individuală a judecătorilor este garantată de independența sistemului judiciar în ansamblul său”, subliniindu-se că „independența judecătorilor este un aspect fundamental al statului de drept” care trebuie să fie, alături de independența justiției, „înscrise în Constituție sau la cel mai înalt nivel legal posibil” și „să facă apoi obiectul unor reguli mai specifice la nivel legislativ”.

Totodată, s-a statuat că „independența externă a judecătorilor nu este o prerogativă sau un privilegiu acordat în interesul personal al judecătorilor, ci în interesul statului de drept și al persoanelor care solicită și așteaptă o justiție imparțială”, „independența judecătorilor trebuie să fie considerată ca o garanție a libertății, a respectării drepturilor omului și a aplicării imparțiale a legii. Imparțialitatea și independența judecătorilor sunt esențiale pentru a garanta egalitatea părților în fața instanțelor”.

Sub rezerva respectării independenței lor, judecătorii și sistemul judiciar trebuie să mențină relații de muncă constructive atât cu instituțiile și autoritățile publice implicate în gestionarea și administrarea instanțelor, cât și cu profesioniștii ale căror atribuții sunt legate de activitatea judecătorilor, pentru o justiție efectivă și eficientă. Trebuie luate toate măsurile necesare pentru a respecta, proteja și promova independența și imparțialitatea judecătorilor.

Hotărârile trebuie să fie motivate și pronunțate în mod public și nu ar trebui să existe vreun alt mod în care judecătorii să fie obligați să își justifice hotărârile. Deciziile judecătorilor nu pot face obiectul vreunei reanalizări, în afara procedurilor de atac sau de redeschidere a cauzei, așa cum sunt ele prevăzute de lege.

Carta Universală a Judecătorului adoptată de Consiliul Central al Asociației Internaționale

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

a Judecătorilor prevede că judecătorul, în calitate de deținător al autorității judiciare, trebuie să poată exercita atribuțiile sale fără niciun fel de presiune socială, economică și politică. În acest sens, se identifică și mecanismele de protecție a judecătorului și de respectare a hotărârilor judecătorești, statuându-se că *„judecătorul trebuie să beneficieze de o protecție legală împotriva amenințărilor și atacurilor de orice fel, îndreptate împotriva sa, în timpul exercitării atribuțiilor sale”* și că *„trebuie evitată orice critică cu privire la hotărârile judecătorești, care ar putea compromite independența sistemului de justiție sau ar pune în pericol încrederea publicului în instituția judiciară”*.

În același sens este și Recomandarea CM/Rec(2010)12 a Comitetului de Miniștri către statele membre cu privire la judecători, anterior menționată, care prevede cerința de a fi *„luate toate măsurile necesare pentru a respecta, proteja și promova independența și imparțialitatea judecătorilor”*, sens în care menționează că *„hotărârile trebuie să fie motivate și pronunțate în mod public”* precum și că *„nu ar trebui să existe vreun alt mod în care judecătorii să fie obligați să își justifice hotărârile”*, *„deciziile judecătorilor neputând face obiectul vreunei reanalizări, în afara procedurilor de atac sau de redeschidere a cauzei, așa cum sunt ele prevăzute de lege”*.

Deși procedurile judiciare și problemele privind administrarea justiției sunt de interes public, dreptul la informare cu privire la acestea trebuie exercitat ținându-se seama de limitele impuse de independența justiției.

În componenta sa internă, principiul independenței justiției presupune independența fiecărui judecător în parte în exercitarea funcțiilor judiciare. Judecătorii trebuie să ia decizii în mod independent și imparțial și să poată acționa fără nici un fel de restricții, influențe nepotrivite, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități.

Potrivit Avizului nr.3 (2002) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni *„puterile încredințate judecătorilor nu sunt supuse doar legilor interne, ca expresie a voinței națiunii, ci și principiilor dreptului și justiției internaționale, așa cum sunt recunoscute în societățile democratice moderne; fiecare judecător trebuie să facă totul pentru a susține independența juridică, atât la nivel instituțional, cât și individual. Judecătorul nu trebuie să lucreze sub amenințarea unei pedepse pecuniare, cu atât mai puțin a uneia cu închisoarea, a cărei prezenta poate, chiar subconștient, să îi afecteze judecata, iar corectarea erorilor judiciare (fie ca țin de jurisdicție, fond sau procedura) trebuie să se realizeze printr-un sistem corespunzător de căi de atac”*.

Prin raportare la cele arătate anterior, independența desemnează capacitatea magistratului de a decide măsuri, conform legii, fără nicio intervenție sau influență externă, capacitatea de a conștientiza factorii ce influențează sau creează aparența unei influențe, precum și capacitatea de a respinge factorii de natură externă ce influențează sau creează aparența unei influențe.

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

Standardele internaționale (cum ar fi cele ale Comisiei pentru Democrație prin Drept, Comisiei de la Veneția sau ale Rețelei Europene a Consiliilor Judiciare) impun ca judecătorii să nu poată fi supuși în activitatea judiciară niciunui fel de presiune directă sau indirectă, publică sau nepublică, raportat la cauzele cu care sunt sesizați și pe care le au în soluționare în diferite etape procesuale.

În acest sens, în practica Consiliului Superior al Magistraturii, dar și în documentele care cuprind standardele internaționale în materie de independență a justiției, s-a arătat că pentru a se reține o afectare a independenței nu este necesar a se demonstra că acțiunea de presiune a avut sau era de natură a produce un rezultat concret, fiind suficient să se creeze o părere publică defavorabilă în scopul discreditării justiției.

Pentru a-și îndeplini în mod corespunzător atribuțiile, magistrații au nevoie de încrederea opiniei publice, iar această încredere poate fi afectată de declarații publice ce pun la îndoială independența, imparțialitatea, competența profesională a judecătorilor, precum și credibilitatea justiției ca sistem, mai ales când aceste declarații provin de la categorii de profesioniști ai dreptului, fiind de natură să influențeze în mod negativ opinia publică cu privire la corectitudinea judecătorilor și să-i discrediteze pe aceștia.

În conformitate cu aceleași dispoziții legale, în favoarea instanțelor funcționează prezumția de independență și de imparțialitate, ce presupune implicit inexistența unor prejudecăți, conflicte de interese, ingerințe ori imixtiuni asupra actului de justiție.

Corelativ obligației de respectare a independenței judecătorești, este necesar a se avea în vedere dreptul la liberă exprimare care ar putea fi invocat în sens larg, în vederea justificării afirmațiilor publice.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) și (6) din Constituția României, „libertatea de exprimare a gândurilor, opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile” însă, „libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine”.

Art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului reglementează libertatea de exprimare, prevăzând că „orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare”, că „acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere”, dar și limitările exercitării acestui drept printre care și „formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru ... a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești”.

Este util a se avea în vedere în acest context, analiza efectuată în cuprinsul Avizului nr. 18

(2015) al Consiliului consultativ al judecătorilor europeni (CCJE) privitor la *„de ce și în ce mod puterea judecătorească și judecătorii individuali trebuie să dea socoteală societății”*.

Pornindu-se, în esență, de la rolul independenței judiciare de a fi *„mijlocul prin care se asigură imparțialitatea judecătorilor”* și de a reprezenta o *„cerință fundamentală care permite judecătorilor să apere democrația și drepturile omului”*, în analiza menționată s-a stabilit că *„judecătorii individuali și puterea judecătorească în ansamblu sunt răspunzători la două niveluri”* și anume, în primul rând *„față de justițiabili particulari care se judecă în procedurile judiciare particulare”*, iar în al doilea rând, *„față de celelalte puteri ale statului și, prin intermediul acestora, față de societate în general”*.

Autorii sesizării, care au calitate de judecători ai instanței supreme, precizează în mod concret că formulează cerere de apărare a independenței autorității judecătorești în ansamblul său, invocând dispozițiile art. 30 alin. (1) teza finală și art. 35 lit. a) din Legea nr. 317/2004.

În prezenta cauză, Plenul constată că apărarea independenței autorității judecătorești este solicitată în raport cu poziții adoptate prin intermediul unor comunicate postate on-line, de corpul profesional al avocaților prin organisme reprezentative și de conducere, pe site-urile acestor organisme, urmând a se avea în vedere că obiectul comunicatelor l-a constituit poziția avocaților față de pronunțarea unei hotărâri judecătorești definitive în materie penală.

Dreptul la libera exprimare a avocaților, în conformitate cu art. 10 din Convenție, este statuat, alături de dreptul la liberă exprimare al judecătorilor, prin Avizul nr.16 (2013) privind relațiile dintre judecători și avocați adoptat cu ocazia celei de a 14-a reuniune plenară a CCJE. În vederea menținerii autorității și imparțialității puterii judecătorești, cu referire la par. (2) al art. 10, același aviz recomandă și contribuția pentru o bună administrare a justiției, cu referire și la principiile din Carta principiilor esențiale ale avocatului european a CCBE care impun abținerea de la critici abuzive față de colegi, a judecătorilor individuali și a procedurilor și hotărârilor judecătorești.

În cauza Peruzzi contra Italiei (Hotărârea din 30 iunie 2015), rezumând principiile specifice aplicabile profesiilor liberale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că *„statutul special al avocaților le oferă o poziție centrală în administrarea justiției, ca intermediari între justițiabili și instanțe, ceea ce explică normele de conduită impuse în general membrilor baroului. Desigur, acțiunea instanțelor, care sunt garanți ai justiției și care au o misiune fundamentală într-un stat de drept, are nevoie de încrederea publicului. Având în vedere rolul cheie al avocaților în acest domeniu, se așteaptă de la aceștia să contribuie la buna funcționare a justiției, și, astfel, la încrederea publicului în justiție”*.

Totodată, în cauza Morice, Curtea a reamintit că: *„a) avocații au dreptul de a își exprima în mod public punctul de vedere cu privire la funcționarea justiției, chiar dacă prin critica adusă s-ar*

depăși unele limite care au scopul de a proteja puterea judecătorească împotriva atacurilor gratuite și nefondate care pot fi generate numai de dorința sau strategia de a muta dezbaterea judiciară pe teren exclusiv mediatic sau de a își măsura forțele cu magistrații cărora le-a fost atribuită respectiva cauză; b) avocații nu pot exprima puncte de vedere a căror gravitate depășește comentariul admisibil în lipsa unei baze factuale solide și c) este necesar ca punctele de vedere ale avocaților să fie apreciate în contextul lor general, în special pentru a stabili dacă pot fi considerate a fi menite să inducă în eroare sau să susțină un atac gratuit și pentru a avea certitudinea că expresiile utilizate în speță au o legătură strânsă cu circumstanțele speței”.

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii constată, cu surprindere, modalitatea total nepotrivită, aleasă de Uniunea Națională a Barourilor din România (organism reprezentativ pentru corpul profesional al avocaților) și de Baroul București de a supune opiniei publice așa-zise probleme de funcționare a sistemului judiciar.

Astfel, la data de _____ cu numai o zi după pronunțarea de către _____ în cadrul dosarului nr. _____ a Deciziei penale nr. _____ atât Baroul București, cât și Uniunea Națională a Barourilor din România, fără a aștepta măcar motivarea hotărârii și cunoașterea considerentelor pe care aceasta s-a întemeiat, au înțeles să critice în termeni foarte duri decizia unei instanțe de judecată, aflată în vârful ierarhiei sistemului judiciar. Se constată că, încă din primul moment al pronunțării Deciziei penale nr. _____, în lipsa prezentării motivelor pentru care instanța de judecată investită a adoptat soluția pronunțată, U.N.B.R. a înțeles să califice hotărârea ca fiind o „*inacceptabilă represiune de natură penală asupra avocatului*”. În aceste condiții, Plenul apreciază că modalitatea în care a fost calificată decizia unei instanțe judecătorești (în cazul dat fiind vorba chiar de către instanța aflată în ierarhia sistemului de justiție), acreditându-se în mod expres ideea existenței unei activități infracționale în legătură cu pronunțarea unei hotărâri cu ocazia realizării actului de justiție, depășește în mod manifest limitele de exprimare admise într-o societate democratică, doar această expresie în sine fiind de natură a afecta credibilitatea Înaltei Curți de Casație și Justiție și, implicit, a sistemului judiciar, cu consecințe grave asupra independenței autorității judecătorești în ansamblul său. Această concluzie se impune având în vedere importanța și rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție în cadrul sistemului judiciar din România, art. 126 din Constituția României, republicată, statuând că „*Justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege*”.

Duritatea și gravitatea expresiei folosite cu ocazia calificării unei hotărâri a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aceasta fiind catalogată o veritabilă faptă de natură penală – făcându-se practic implicit trimitere la infracțiunea prevăzută de art. 283 din Codul penal, intitulată generic

„represiune nedreaptă”, fără a aștepta măcar motivarea deciziei, depășesc fără nici un echivoc limitele de exprimare admise.

Chiar acceptându-se ideea că respectivul comunicat trata un subiect de interes public (buna funcționare a sistemului judiciar) și chiar recunoscând rolul esențial al avocatului și, implicit al organismelor reprezentative profesiei de avocat, într-o societate democratică, Plenul constată că, în cauză, au fost depășite limitele libertății de exprimare admise, cu atât mai mult cu cât libertatea de exprimare poate comporta anumite restrângeri pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești (în conformitate cu art. 10 par. 2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului).

Totodată, se reține cum, prin același comunicat, U.N.B.R. identifică „slăbiciunile sistemului, cu consecințe grave asupra credibilității justiției” plecând de la premisa existenței unei decizii pronunțate de o instanță de control judiciar prin care a fost desființată în parte sentința primei instanțe, fiind pronunțată o hotărâre de condamnare în ceea ce privește un inculpat care fusese achitat în prealabil cu ocazia soluționării cauzei în primul ciclu procesual, această soluție ca urmare a exercitării unei căi de atac devolutive, de reformare, permisă de legea procesual penală în vigoare. În acest context, Plenul apreciază că este extrem de grav a se induce opiniei publice ideea că modificarea de către instanțele de control judiciar a soluțiilor pronunțate de instanțele ierarhic inferioare care fac obiectul controlului, reprezintă în realitate o slăbiciune a sistemului de justiție din România. Așadar, „discrepanța radicală între cele două hotărâri judecătorești privindu-l pe avocatul

invocată chiar în titlul comunicatului U.N.B.R. din data de ori șocul produs de pronunțarea unei soluții de condamnare a unui avocat după achitarea acestuia de instanța de fond, nu pot reprezenta în sine o bază factuală suficientă pentru a se ajunge la concluzia existenței unor slăbiciuni ale sistemului (de justiție), „cu consecințe grave asupra credibilității justiției”.

Posibilitatea modificării sentințelor primei instanțe, chiar într-un mod diametral opus, este de esența unui sistem judiciar democratic; în lipsa acestei posibilități, însăși dreptul de a formula cale de atac ar fi lipsit de substanță, devenind iluzoriu. Așadar, a transmite opiniei publice că o astfel de modificare a unei hotărâri de primă instanță (ca urmare a exercitării căilor de atac prevăzute de lege) se traduce într-o veritabilă slăbiciune a sistemului judiciar, reprezintă cel puțin o lipsă de responsabilitate a principalelor organisme reprezentative ale corpului profesional, afirmația fiind de natură a afecta în mod real credibilitatea și, implicit, independența autorității judecătorești în ansamblul său.

În același sens și reacția Baroului București care, prin comunicatul din 18.12.2020, a transmis că „a luat act, cu profundă îngrijorare pentru exercitarea liberă a profesiei de avocat, despre condamnarea la pedeapsa închisorii, cu executare, a unui avocat din Baroul București,

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

achitat în primă instanță de acuzațiile aduse de procurori.” Așadar, fără a cunoaște niciunul dintre motivele pentru care instanța de control judiciar (în cazul dat chiar instanța aflată în vârful sistemului de justiție din România) a pronunțat respectiva decizie, la numai o zi de la adoptarea acesteia, Baroul București, apreciază că soluția instanței este de natură a afecta exercitarea liberă a profesiei de avocat. Or, o astfel de atitudine este de neînțeles în condițiile în care exhibă chiar de la un organism reprezentativ al avocaților, veritabili profesioniști ai dreptului, ei înșiși având îndatorirea de a aștepta cel puțin prezentarea motivelor pentru care a fost pronunțată decizia criticată. Prin urmare, criticarea de o asemenea manieră a unei hotărâri definitive, pronunțate chiar de către Înalta Curte de Casație și Justiție, decizia acesteia fiind asociată în realitate cu o ingerință nejustificată adusă exercitării profesiei de avocat, fără a se aștepta măcar motivarea hotărârii în cauză, este de natură a afecta credibilitatea instanței supreme și, implicit, a întregului sistem judiciar în ansamblul său.

Mai mult, prin comunicatul din data de 18.12.2020, U.N.B.R. își afirmă sprijinul pentru „*orice demers pe care Baroul București îl va întreprinde în sensul de a protesta activ, prin orice mijloace, inclusiv prin neparticipare la ședințele de judecată ale completului care a dispus condamnarea avocatului*”. Astfel, se constată că principalul organism reprezentativ al profesiei de avocat, nu doar că face calificări și aprecieri total nepotrivite referitoare la o hotărâre judecătorească definitivă (fără a aștepta motivarea acesteia pentru a cunoaște considerentele pe care se întemeiază), respectiv la buna funcționare a sistemului judiciar (atrăgând atenția asupra slăbiciunilor acestuia, plecând însă de la o premisă permisă de lege care nu poate susține concluzia – hotărârile primelor instanțe fiind susceptibile a fi modificate prin hotărârile instanțelor de control judiciar ca urmare a exercitării căilor de atac prevăzute de lege), ci chiar potențează eventuale proteste, afirmându-și sprijinul pentru „*orice demers*” în acest sens.

În tot acest cadru, Plenul constată că deși în conținutul comunicatului transmis la data de 18.12.2020, se precizează că „*în lipsa unei motivări a hotărârii de condamnare a domnului UNBR nu poate face încă aprecieri pe fondul acestei spețe*”, în realitate prin toate celelalte afirmații anterior prezentate, s-a emis în fapt, un real verdict negativ cu privire la justetea unei hotărâri judecătorești definitive pronunțată de către cel mai înalt for de jurisdicție. Astfel, Înalta Curte de Casație și Justiție și, implicit sistemul judiciar în ansamblul său, au fost supuse unui real oprobriu, chiar înainte de a fi prezentate considerentele pe care se întemeiază hotărârea criticată și calificată ca fiind o „*inacceptabilă represiune de natură penală*”, toate acestea depășind limitele de exprimare admise, fiind de natură a discredita actul de justiție și de a-l transforma într-o justiție socială.

Plenul apreciază că sprijinirea de către U.N.B.R., care are o poziție calificată în cadrul corpului profesional al avocaților, a unui posibil demers al Baroului București privind

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

neparticiparea avocaților la ședințele completului de judecată care a pronunțat hotărârea de condamnare a unui avocat are aparența sancționării unui mod de soluționare a cauzei cu care organele reprezentative ale avocaților nu sunt de acord și implicit a unui mod de sancționare a înfăptuirii justiției, care are aptitudinea concretă de a aduce atingere independenței autorității judecătorești, prin presiunea exercitată asupra judecătorilor instanței supreme, inclusiv sub aspectul asigurării solemnității ședințelor de judecată sau dreptului la apărare al justiciabililor.

O greutate foarte mare o are, din perspectiva prezentată mai sus, și calificarea drept *„slăbiciune a sistemului, cu consecințe asupra credibilității justiției, atât în rândul avocaților, cât și a publicului larg”* pronunțarea în apel a unei hotărâri de condamnare după achitare de către instanța de fond, indiferent de percepția autorilor comunicatului cu privire la circumstanțele concrete ale desfășurării procesului penal.

Reiterând, chiar dacă în conținutul comunicatului s-a menționat că nu se pot face aprecieri pe fondul cauzei în lipsa motivării, maniera de prezentare a situației, prin aceste calificări expuse mai sus, reprezintă de fapt critici la adresa hotărârii judecătorești definitive.

Carta Universală a Judecătorului, adoptată de Consiliul Central al Asociației Internaționale a Judecătorilor, prevede că judecătorul, în calitate de deținător al autorității judiciare, trebuie să poată exercita atribuțiile sale fără niciun fel de presiune socială, economică și politică. În acest sens, se identifică și mecanismele de protecție a judecătorului și de respectare a hotărârilor judecătorești, statuându-se că *„Judecătorul trebuie să beneficieze de o protecție legală împotriva amenințărilor și atacurilor de orice fel, îndreptate împotriva sa, în timpul exercitării atribuțiilor sale”* și că *„trebuie evitată orice critică cu privire la hotărârile judecătorești, care ar putea compromite independența sistemului de justiție sau ar pune în pericol încrederea publicului în instituția judiciară”*.

În același sens este și Recomandarea CM/Rec (2010) 12 a Comitetului de Miniștri către statele membre cu privire la judecători, anterior menționată, care prevede cerința de a fi *„luate toate măsurile necesare pentru a respecta, proteja și promova independența și imparțialitatea judecătorilor”*, sens în care se menționează că *„Hotărârile trebuie să fie motivate și pronunțate în mod public. Nu ar trebui să existe vreun alt mod în care judecătorii să fie obligați să își justifice hotărârile. Deciziile judecătorilor nu pot face obiectul vreunei reanalizări, în afara procedurilor de atac sau de redeschidere a cauzei, așa cum sunt ele prevăzute de lege.”*

Plenul reține că, în comunicatul U.N.B.R. din data de 18.12.2020, se precizează că *„este inacceptabilă o discrepanță atât de mare între hotărârea de achitare a avocatului*

a Curtea de Apel și condamnarea acestuia la 5 ani închisoare cu executare la ÎCCJ. Aceasta indică o slăbiciune a sistemului, cu consecințe asupra credibilității justiției, atât în rândul avocaților, cât și a publicului larg.”

Tel: (+40)21-311.69.02

Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro

Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

Număr de înregistrare în registrul de evidență a prelucrărilor de date cu caracter personal 2359

Pagina 17 din 23

Prin urmare, faptul că observatorul calificat aflat în spatele redactării comunicatului U.N.B.R. a apreciat că este vorba despre o discrepanță între hotărârea de condamnare și cea de achitare nu poate reprezenta altceva decât o expunere a unei opinii în cadrul libertății de exprimare, însă comunicarea către public a opiniei potrivit căreia această discrepanță indică o slăbiciune a sistemului, cu consecințe grave asupra credibilității justiției, are aptitudinea de a produce urmări asupra independenței autorității judecătorești, în sensul unui impact negativ asupra credibilității acestuia.

De menționat că, deși prin Decizia penală nr.

pronunțată în dosarul nr. 2 persoane având profesia de avocat au fost achitate de instanța de fond, respectiv Curtea de Ape, fiind ulterior condamnate de instanța supremă prin soluționarea căii de atac a apelului, în primul comunicat al U.N.B.R. apare doar numele unuia dintre acești 2 avocați, astfel încât Plenul reține că, pornind de la condamnarea acestuia, se ajunge la generalizări, de genul *„Discrepanța radicală între cele două hotărâri judecătorești privindu-l pe avocatul ... arată slăbiciunile sistemului, cu consecințe grave asupra credibilității justiției.”* De altfel, în cadrul comunicatului transmis de către Baroul București în data de 18.12.2020, se face referire la același avocat (astfel cum rezultă din cuprinsul comunicatului – *„Consiliul Baroului București a luat act, cu profundă îngrijorare pentru exercitarea liberă a profesiei de avocat, despre condamnarea la pedeapsa închisorii, cu executare, a unui avocat din Baroul București, achitat în primă instanță de acuzațiile aduse de procurori”*), deși prin Decizia a mai fost condamnat un alt avocat (dar cu suspendarea executării pedepsei), deși în prealabil fusese achitat cu ocazia judecării cauzei în primă instanță.

Așadar, deși în realitate prin decizia amplu criticată au fost condamnați în realitate doi profesioniști ai dreptului după ce, în prealabil, aceștia fuseseră achitați de către prima instanță totuși, prin comunicatele transmise, principalele organisme reprezentative ale corpului avocaților fac referire doar la condamnarea avocatului, pentru a identifica astfel slăbiciunile sistemului judiciar ca urmare a discrepanței între hotărârea primei instanțe și cea a instanței de control judiciar. În acest context, fără a face speculații lipsite de fundament, Plenul apreciază că această abordare este cel puțin curioasă, un observator rezonabil putând trage concluzia că, în realitate, comunicatele în discuție ar putea viza de fapt apărarea unei singure persoane pentru motive care nu vizează exclusiv buna funcționare a justiției.

În cauza Morice contra Franței (Hotărârea din 23.04.2015), Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că este necesar să se facă distincție între declarațiile referitoare la fapte și judecățile de valoare. Astfel, existența faptelor poate fi demonstrată, în timp ce adevărul unor judecăți de valoare nu poate fi dovedit, cerința de a dovedi adevărul unei judecăți de valoare fiind imposibil de îndeplinit și încălcând însăși libertatea de opinie, care este o parte fundamentală a

dreptului garantat prin Articolul 10. S-a arătat că, atunci când o afirmație devine judecată de valoare, proporționalitatea unei ingerințe poate depinde de existența unei „baze faptice” suficiente pentru afirmația contestată, iar dacă aceasta nu există, respectiva judecată de valoare se poate dovedi excesivă. S-a menționat că, pentru a face distincția între o afirmație bazată pe fapte și o judecată de valoare, trebuie să se ia în considerare circumstanțele cauzei și tonul general al observațiilor, ținând cont de faptul că afirmațiile referitoare la chestiuni de interes public, pot, pe acest temei, să constituie judecăți de valoare mai degrabă decât afirmații bazate pe fapte.

Deși cele două organisme reprezentative ale profesiei de avocat (U.N.B.R., respectiv Baroul București) și-au modulat discursul, din perspectivă comunicațională, Plenul reține că baza factuală invocată în comunicatul de presă din data de 18.12.2020 a fost reprezentată, în esență, de discrepanța dintre cele 2 hotărâri, respectiv sentința instanței de fond și decizia instanței de apel.

Apreciind că este extrem de grav a se transmite opiniei publice ideea că instanțele de control judiciar nu pot schimba soluțiile instanțelor care fac obiectul controlului, Plenul consideră că *„discrepanța radicală între cele două hotărâri judecătorești privindu-l pe avocatul*

invocată chiar în titlul comunicatului U.N.B.R. din data de 18.12.2020, ori șocul produs de pronunțarea unei soluții de condamnare a unui avocat după achitarea acestuia de instanța de fond, nu pot reprezenta o bază factuală suficientă pentru a susține afirmațiile ulterioare ale organismelor profesionale reprezentative ale avocaților, de genul: „Poziția noastră este determinată de unele teze desprinse din considerentele deciziei în dosarul și care, dacă ar fi generalizate ca precedent judiciar, ar putea deveni sistemice, cu efecte grave asupra profesiei de avocat, asupra justiției și a statului de drept. (...) generalizarea unor viziuni care tind să destabilizeze constantele rolului actorilor în actul de justiție tind să pună în pericol nu numai profesia de avocat, dar și alte profesii juridice iar în cele din urmă chiar sistemul judiciar. (...) Consecințele se răsfrâng nu numai asupra profesiei de avocat, ci asupra sistemului de justiție și mai ales asupra cetățeanului, care este privat de dreptul la apărare și de dreptul la un proces echitabil.” (Comunicatul de presă comun, postat pe site-ul Baroului București la data de 14.04.2021) sau: *„Decizia instanței în dosarul , , nu vizează cazul unui anume avocat, ci afectează profesia de avocat, apărarea cetățeanului, justiția și statul de drept.”* (Comunicatul Comisiei Permanente a Uniunii Naționale a Barourilor din România, postat pe site-ul www.unbr.ro la data de 11.04.2021), alegații care excedează limitelor în care libertatea de exprimare este apărată prin prisma art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, astfel cum s-a expus mai sus.

De menționat că, în aceeași zi, completul penal al

același complet de judecători care a pronunțat Decizia penală nr. a pronunțat o decizie penală definitivă în alt dosar, cunoscut publicului sub denumirea

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantat
(art. 133 alin.1 din Constituția României)”.
Judecătoria Iași

’, în care s-a dispus, printre altele, achitarea unui alt profesor anterior de instanța de fond.

Sub acest aspect, Plenul constată că, deși ambele dosare () aveau un potențial de mediatizare semnificativ, intensitatea publică a fost diferită, în primul caz fiind depășite limitele discursului public individual, dar cu atât mai mult instituției care reprezintă avocatul apreciază că abordarea și atitudinea organismelor reprezentative ale de natură cel puțin a încuraja modul de manifestare și de exprimare verdictul pronunțat de judecătoria

Plenul consideră că modul în care a avut loc reacția principalelor ale profesiei de avocat, prin neacceptarea de plano a condamnării și pronunțarea soluției, identificarea acesteia ca reprezentând o exercitarea liberă a profesiei de avocat” respectiv o „slăbiciune a sistemului soluției ca „represiune de natură penală” și îndemnarea la acțiuni de așteptării motivelor pentru care a fost pronunțată decizia criticată, această concluzie se impune chiar în contextul unei puternice emoții unui proces penal în mod special în cazul în care este manifestată de nivel instituțional fiind însă necesar a se da dovadă de mai mult echilibru

Plenul reține că rolul avocatului în orice proces trebuie să fie asigurării dreptului la apărare al justițiabililor și calității actului de judecată. Avocații nu doar că nu sunt îndemnați să tacă, ci chiar sunt obligați să considere că anumite principii sunt periclitate, însă dialogul trebuie să cadru.

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii recunoaște rolul fundamental al partener al justiției, însă reține și considerentele Deciziei Curții Constituției din 1997 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 170 din 1997) atributul de înfăptuire a justiției aparține numai Înaltei Curți de Casație și Justiție instanțe judecătorești stabilite prin lege și, atât timp cât legiuitorul nu a atribuit înfăptuirii justiției, ci doar al participării la realizarea atribuțiilor prerogativele instanțelor (în înfăptuirea actului de justiție, judecătoria singurul căruia i s-a recunoscut atributul de înfăptuire a justiției).

Chiar dacă se recunoaște avocaților posibilitatea de a denunța pe principalii actori în înfăptuirea actului de justiție, corpul lor profesional obiectivitate și să se abțină de la critici virulente aduse hotărârilor înainte de motivarea acestora și cunoaștere considerentelor pe care

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Număr de înregistrare în registrul de evidență a prelucrărilor de date cu caracter personal

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

instituțională și bunele relații care au caracterizat cele două profesii, consacrate chiar printr-un protocol de colaborare, justifică la nivel instituțional rezervă, conlucrare, iar nu afirmarea publică unilaterală a unor imputații factuale concrete deosebit de grave la adresa sistemului de justiție în ansamblul său.

Referind-se la restrângerea libertății de exprimare în scopul garantării autorității și imparțialității puterii judecătorești, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în cauza „Bradford contra Danemarcei” a reținut că *„interesul de a proteja reputația și a asigura autoritatea magistraților este superior aceluia de a permite o discuție liberă asupra imparțialității acestora”*.

Or, în prezenta cauză, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii apreciază că efectele negative, generate de intensitatea și virulența manifestărilor critice care au apărut în spațiul public plecând de la hotărârea pronunțată în dosarul penal nr. _____ repercutează asupra întregii autorități judecătorești întrucât, pe de o parte, afectarea imaginii instanței aflate la vârful sistemului de justiție se propagă, indirect, asupra imaginii întregului sistem, iar, pe de altă parte, criticarea raționamentului judiciar cu vehemența și tendențiozitatea cu care a fost criticat cel conținut de hotărârea judecătorească în cauză, Decizia penală nr. _____

instanței supreme, afectează nu doar percepția publică asupra actului de justiție îndeplinit, ci subminează însăși autoritatea de care trebuie să se bucure, în planul acestei percepții, o hotărâre judecătorească definitivă.

Totodată, se apreciază că presiunea creată prin toate aceste manifestări publice se exercită nu doar asupra judecătorilor instanței supreme (în mod deosebit asupra celor care urmează să soluționeze căile extraordinare de atac formulate împotriva Deciziei nr. _____ și asupra magistraților de la toate celelalte instanțe din România, prin inducerea ideii că, în cazul pronunțării unor soluții nefavorabile reprezentanților categoriei profesionale a avocaților, aceștia ar urma să fie supuși aceluiași tip de critici publice ca cele care au fost îndreptate (de cele mai multe ori sub forma unor adevărate atacuri) împotriva celor trei judecători care au făcut parte din completul de judecată care a soluționat cauza dosarului penal nr. _____

Prin urmare, raportat la cererea formulată de către domnii Dragomir Florentina, Ilie Ioana Alina și Matei Ionuț Mihai, judecători în cadrul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, chiar făcând o disociere între comunicatele U.N.B.R. și Baroului București, pe de o parte, și alte dezbateri exprimate în public, pe de altă parte, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii nu poate ignora impactul pe care aceste comunicate l-au generat în societate și apreciază că, date fiind modalitatea de exprimare, amploarea și durata criticilor formulate privitor la soluția pronunțată de instanța supremă în dosarul nr. _____

ost depășită limita libertății de exprimare, astfel încât constată că a fost încălcată independența autorității judecătorești în ansamblul său.

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Față de cele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare, prin vot direct și secret, cu majoritatea voturilor valabil exprimate (5 voturi pentru "amânare", 12 voturi "respingerea amânării", 1 abținere exprimată de doamna judecător Țiț Nicoleta-Margareta, membru al Consiliului Superior al Magistraturii; 10 voturi pentru "a fost încălcată independența autorității judecătorești în ansamblul său"; 7 voturi "nu a fost încălcată independența autorității judecătorești în ansamblul său"; 1 abținere exprimată de doamna judecător Țiț Nicoleta-Margareta, membru al Consiliului Superior al Magistraturii);

PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE

Art.1 - Admite cererea de apărare a independenței autorității judecătorești în ansamblul său formulată de domnii judecători DRAGOMIR FLORENTINA, ILIE IOANA ALINA și MATEI IONUȚ MIHAI și, în consecință, constată că a fost încălcată independența autorității judecătorești în ansamblul său.

Art.2 - Prezenta Hotărâre nr. 160/21.10.2021 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii se comunică Inspecției Judiciare.

Data în București, la data de 21 octombrie 2021

Președinte,

Judecător Mihai-Bogdan MATEESCU

Tel: (+40)21-311.69.02

Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro

Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011